

Kontor/afdeling
Vand

Dato 23. november 2017

J nr. 2015-5643

LJH/MLS

Vejledende udtalelse fra Energistyrelsen om betalingslovens § 4 c

Energistyrelsen har den 25. september 2017 modtaget en forespørgsel om den nærmere forståelse af betalingslovens § 4 c, herunder besvarelse af følgende spørgsmål:

"1) Hvilke kriterier, der skal være opfyldt, førend betaling kan kategoriseres som løbende i henhold til betalingslovens § 4 c.

2) Er loven tiltænkt at fravige forbrugeraftalelovens kapitel 7, således at forbrugere kan forpligtes til at være bundet af abonnementsordningen længere end 5 måneder.

3) Hvorvidt betalingslovens § 4 c skal forstås således, at tab på abonnementsordningen kan fordeles på samtlige forbrugere i spildevandsforsyningen eller udelukkende kan henføres til de forbrugere, der anvender abonnementsordningen."

Energistyrelsen udtaler sig ikke vejledende om konkrete og/eller verserende sager, men kan udtale sig vejledende om principielle spørgsmål.

En vejledende udtalelse er udtryk for Energistyrelsens fortolkning af de pågældende bestemmelser i lovgivningen. Indholdet er alene vejledende. I tilfælde af uenighed om forståelsen af reglerne træffes den endelige afgørelse af domstolene.

Formålet med denne vejledende udtalelse er således at uddybe og forklare indholdet af betalingslovens § 4 c på baggrund af de rejste spørgsmål.

Retsgrundlag

§ 1, stk. 8, i betalingsloven¹ har følgende ordlyd:

"Udgifter til etablering af spildevandsanlæg og til afdragsordning efter § 4, stk. 2, og udgifter til drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg, jf. § 4 c, dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom. I udgifter efter 1. pkt. indregnes bl.a.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010 om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. med senere ændringer.

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

administrationsomkostninger, risikotillæg og påløbende renter. Et eventuelt samlet tab som følge af afdragsordninger i medfør af § 4, stk. 2, indregnes i bidraget efter stk. 4, 1. pkt.”

§ 4 c i betalingsloven har følgende ordlyd:

”Spildevandsforsyningsselskaber kan tilbyde at administrere drift og vedligeholdelse af ejendommens spildevandsanlæg, som er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, mod at ejeren løbende betaler for udgifterne forbundet hermed.

Stk. 2. Spildevandsforsyningsselskaberne skal konkurrenceudsætte udførelsen af driften og vedligeholdelsen efter stk. 1 i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler om udbud af offentlige kontrakter.”

§ 1, stk. 8, og § 4 c blev indsat i betalingsloven i 2015². Af bemærkningerne til lovforslaget³ fremgår bl.a. følgende:

”For at sikre en mere effektiv miljøbeskyttelse finder regeringen endvidere, at spildevandsforsyningsselskaber bør kunne tilbyde ejendomsjere, som er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, at administrere driften og vedligeholdelsen af ejendommens spildevandsanlæg mod betaling, ved en ordning, som økonomisk skal hvile i sig selv.

[...]

Til nr. 2

Ændringen indebærer, at de ejendomsjere, som bliver omfattet af afdragsordninger og abonnementsordninger efter regler fastsat i medfør af lovforslagets § 1, nr. 5 og 6, skal dække de udgifter, som er forbundet med ordningerne.

Bestemmelsen giver spildevandsforsyningsselskabet hjemmel til at opkræve udgifterne hos de ejendomsjere, som er omfattet af ordningerne. Det er ikke hensigten, at den enkelte ejendomsjer alene dækker de omkostninger, som vedkommendes spildevandsanlæg giver anledning til, men derimod at de omfattede ejendomsjeres bidrag samlet dækker alle omkostninger forbundet med ordningen. Det er således hensigten, at ordningerne som udgangspunkt skal hvile i sig selv.

[...]

² Lov nr. 56 af 27. januar 2015 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

³ 2014/1 LSF 86.

Med administrationsomkostninger i bestemmelsens 2. pkt. menes bl.a. omkostninger til at oprette, drive og administrere indbetalingerne, herunder etableringen af registre m.v., udgifter til almindelig rykkerprocedure og spildevandsforsyningsselskabets låneomkostninger forbundet med ordningen. I denne sammenhæng gøres der opmærksom på, at inddrivelse af eventuel gæld til spildevandsforsyningsselskaberne omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, hvis spildevandsforsyningsselskabet er 100 procent kommunalt ejet.

[...]

Til nr. 6

Til stk. 1

Bestemmelsen indebærer, at spildevandsforsyningsselskaber kan tilbyde ejendomsjere at stå for driften og vedligeholdelsen af ejerens spildevandsanlæg mod løbende betaling af udgifterne forbundet hermed.

Spildevandsforsyningsselskaber og ejendomsjere inden for spildevandsforsyningsselskabets forsyningsområde kan således indgå en privatretlig aftale om en drift- og vedligeholdelsesydelse mod betaling, f. eks. ved en abonnementsordning.

[...]

Ordningen skal hvile i sig selv og må ikke give anledning til overvæltning af omkostninger forbundet med ordningen på de spildevandsforbrugere, som ikke er omfattet af ordningen.”

Energistyrelsens udtalelse

Efter betalingslovens § 4 c kan spildevandsforsyningsselskaber tilbyde at administrere drift og vedligeholdelse af private ejendommers spildevandsanlæg, mod at ejeren løbende betaler for udgifterne forbundet hermed.

Ifølge bemærkningerne til § 4 c, indebærer bestemmelsen, at der kan indgås en privatretlig aftale om en drift- og vedligeholdelsesydelse mod betaling. Den privatretlige aftale kan f.eks. indgås som en abonnementsordning. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at en ordning indgået efter § 4 c økonomisk skal hvile i sig selv.

Det krav, der er til ordninger indgået efter § 4 c, er således, at der som modydelse for den løbende ydelse i form af drift og vedligeholdelse løbende betales for udgifterne forbundet hermed. Derudover skal ordningerne hvile i sig selv og indgås på privatretligt grundlag. Spildevandsselskaberne skal dog ifølge § 4 c, stk. 2, konkurrenceudsætte udførelsen af driften og vedligeholdelsen i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler om udbud af offentlige kontrakter.

Det forhold, at ordninger efter § 4 c indgås som privatretlige aftaler, betyder efter Energistyrelsens opfattelse, at der ved indgåelse af den enkelte ordning bl.a. tages højde for de almindelige aftaleretlige regler og principper, herunder også de forbrugerretlige.

Det er endvidere Energistyrelsens opfattelse, at hensigten med bestemmelsen er at skabe et grundlag for, at spildevandsselskaber kan indgå aftaler om en drifts- og vedligeholdelsesydelser på den mest hensigtsmæssige måde. Det har således været hensigten, at give aftalefrihed både i forhold til aftalernes indhold, og i forhold til om der i det hele taget skal indgås en aftale. Der er på denne baggrund ikke fastsat krav til f.eks. hyppigheden i opkrævningen af den løbende betaling. Energistyrelsen antager i øvrigt, at det ved indgåelse af aftaler om løbende ydelser er sædvanligt at opkræve løbende betaling herfor.

Hvor ofte den løbende betaling bør opkræves, fastsættes herefter i de enkelte ordninger på baggrund af de konkrete forhold under hensyn til bl.a. hvile i sig selv-princippet.

Hele vandsektoren er brugerfinansieret og underlagt det såkaldte hvile i sig selv-princip. Det betyder generelt, at der over en årrække skal være balance mellem vandselskabets udgifter og indtægter. Princippet indebærer, at der er fuld brugerfinansiering. Vandselskabets udgifter til etablering, drift, vedligeholdelse, administration og forrentning af lån skal med andre ord dækkes fuldt ud af bidrag fra brugerne.

At hvile i sig selv-princippet gælder for en ordning indgået efter § 4 c betyder efter Energistyrelsens opfattelse, at der i ordningen over en årrække skal være balance mellem spildevandsselskabets udgifter og indtægter i forbindelse med ordningen. Det betyder også, at der er fuld brugerfinansiering.

At ordninger indgået efter § 4 undergives fuld brugerfinansiering understøttes ligeledes af bemærkningerne til § 4 c, hvorefter en ordning indgået efter § 4 c ikke må give anledning til overvæltning af omkostninger forbundet med ordningen på de spildevandsforbrugere, som ikke er omfattet af ordningen. Af bemærkningerne til § 1, stk. 8, fremgår endvidere, at de ejendomssejere, som bliver omfattet af ordninger efter § 4 c, skal dække de udgifter, som er forbundet med ordningerne.

Der er ikke i relation til § 4 c indsat en bestemmelse, der giver vandselskaberne mulighed for at et eventuelt tab på ordningen, der ikke kan dækkes af de til ordningen knyttede ejendomssejere, kan indregnes i de bidrag, som de øvrige forbrugere i selskabet betaler.

Det er herefter Energistyrelsens vurdering, at et evt. tab på en ordning indgået efter § 4 c ikke kan fordeles på samtlige forbrugere i spildevandsforsyningen.

Venlig hilsen

Marianne Lassen